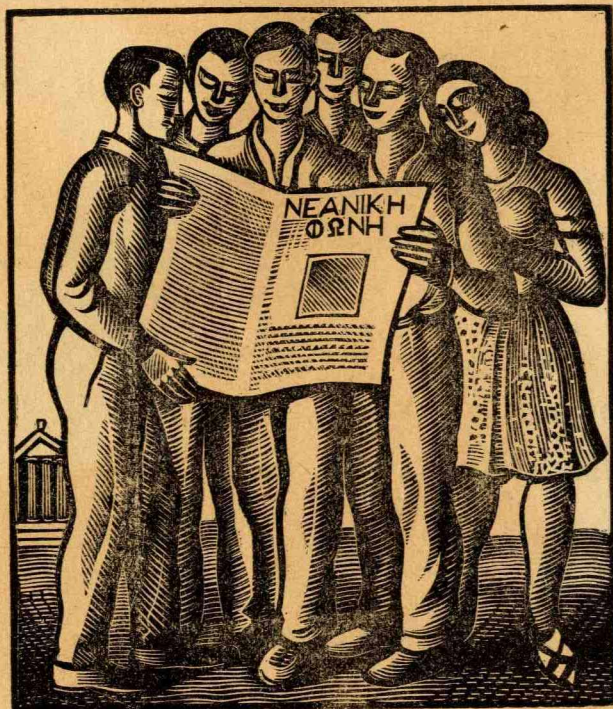

ΝΕΑΝΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΝΕΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΜΑΔΑ ΝΕΩΝ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ : ΘΑΝΑΣΗΣ ΡΑΧΟΥΤΗΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ :

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΕΡΑΛΛΗΣ
 ΤΑΚΗΣ ΤΖΑΝΝΕΤΕΑΣ
 ΜΑΙΡΗ ΚΥΤΡΙΛΑΚΗ
 ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΟΥΝΤΗΣ

ΣΤΕΛΑ ΤΑΡΛΑΖΗ
 ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΕΜΑΤΑΚΗΣ
 ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ
 ΛΟΥΛΑ ΓΙΑΝΝΕΤΟΥ
 ΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΝΕΑΝΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΜΑΔΑ ΝΕΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ :

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ : ΕΜΜ. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ

ΑΧΑΡΝΩΝ 63-ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 83.044

ΣΩΛΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 25

ΕΥΛΟΓΡΑΦΙΑ: ΤΑΣΣΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ	Σάν Παναγιά ποίημα
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΕΡΑΛΔΗΣ	Ἡ ἔννοια τῶν μαθηματικῶν στή ζωή (με- λέτη)
ΤΑΚΗΣ ΤΖΑΝΕΤΕΑΣ	Ὁ θάνατος τοῦ Καπανέα
ΜΑΙΡΗ ΚΥΤΡΙΛΑΚΗ	Ἀναμνήσεις καί σχέδια
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΟΥΝΤΗΣ	Ἀνοιξίς ποίημα
ΤΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	Ἰδανικό
ΣΤΕΛΑ ΤΑΡΛΑΖΗ	Ἐγωϊσμός καί Κοινωνικότητα
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΕΜΑΤΑΚΗΣ	Λογιωτατισμός
ΛΟΥΛΑ ΓΙΑΝΕΤΣΟΥ	Καθώς σιγοβρέχει
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ	Ἀπόγεμα στ' ἀκροθαλάσσι

ΝΕΑΝΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΑΘΗΝΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1943

ΤΟΜΟΣ 1

ΣΑΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Σιμά στήν ἀσπροκίτρινη τῆς ἐκκλησιᾶς κολῶνα,
Σ' ἅγιομορφή παρθενικιά στεκώσουν,
Στό πλάϊ γλυκοφώτιζε τῆς Παναγιᾶς εἰκόνα
Μέ στέμμα φωτοκέρινο λουζόσουν.
Στάθηκ' ἀκίνητος κι' ἐγώ σάν τή κολῶνα,
κ' εἶδα τήν ὄψη σου βουβή,
κ' ἦσουν καί σὺ μιὰ προσευχή,
μιὰ προσευχή πραγματική, θεία κ' αἰώνια.
Κι' ὅπως, τὸ μοσκομυριστὸ λιβάνι πλημμυροῦσε,
κι' ὅπως σβυστὸς σιγοψαλμὸς τῆς λειτουργιᾶς ἤχοῦσε,
κι' ὅπως τὰ μάτια σου—θάμπος οὐράνιο—
Σὲ κόσμους ἀψηλούς, ἀτέλειωτους πετοῦσαν !
Μιὰ φλόγα νέα, κι' ὄνειρο πλᾶνο,
στῆς ἅγιοπάρθενης τὸ εἰκόνισμα, τραβοῦσαν
τὰ φλογισμένα χεῖλια μου,
Καί νά ! τὸ εἰκόνισμα φιλοῦν ποῦταν σιμά σου,
τὰ φλογισμένα χεῖλια μου.
Γιατί ; γιατί ; γιατί μέ χεῖλια τάχα φλογισμένα :....
γιατί λαχτάρισα τήν ἄπλερ' ὀμορφιά σου....
γιατί ἀντίς γιὰ Παναγιά θωροῦσα μόνο σένα,
γιατί...σὺ γλυκοφώτιζες τήν ἅγια κείν' εἰκόνα,
σιμά στήν ἀσπροκίτρινη τῆς ἐκκλησιᾶς κολῶνα !

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τώρα τελευταία, όλοι οι νέοι, έχουμε ριχτεί με όρμη και πίστη στον πνευματικό αγώνα, άλλοι βγάζοντας φιλολογικά περιοδικά, άλλοι κάνοντας φιλολογικές διαλέξεις και διάφορα άλλα, που σκοπό έχουν να μας δώσουνε μια ώθηση για κάτι καλλίτερο, για κάτι χρήσιμο στον έαυτό μας, στην κοινωνία.

Στους μεγάλους, τούτη ή προσπάθεια των νέων, πρέπει να βρη απήχηση. Πρέπει να χαρούνε που βλέπουνε τα νειάτα να διψάνε για πνευματική ανάπτυξη. Πολλοί νέοι έχουνε ριχτεί στον αγώνα τούτο. Ο δρόμος είναι μεγάλος, σκληρός και τα εμπόδια είναι πολλά, μα έχοντας πίστη και συνείδηση στο τί ζητάμε, θα πετύχουμε. Πολλοί από μας (ας είμαστε ειλικρινείς) δεν θα φθάσουνε στο τέρμα, άλλοι λίγα μέτρα πιο πέρα θα σταματήσουν, άλλοι, αποκαμωμένοι απ' τις δυσκολίες και τις αντιδράσεις θα σταματήσουν στη μέση, και οι υπόλοιποι, θα φθάσουνε στο τέρμα νικητές.

Μα κανείς απ' αυτούς δεν θάναι νικημένος, κι' ως μην έφθασαν στο τέρμα. Τέρμα δεν υπάρχει. Υπάρχει ξεκίνημα και σαν κάναμε την αρχή, με τη φλόγα της νειότης και την όρμη του ένθουςιασμού, το ξεκίνημά μας θα είναι όρμητικό. Θα σκορπίσει τα εμπόδια που θα μας κλείσουν το δρόμο. Οι προσπάθειες τούτες σκοπό έχουνε να δημιουργή-

σουνε, τέτοιους χαρακτήρες, που να μπορούν να παλέψουν στον αγώνα της ζωής.

Ζητάμε να αγωνιστούμε. Να προετοιμαστούμε, να κάνουμε τον έαυτό μας ικανό, για τον αβριανόν αγώνα.

Όλοι οι νέοι, που ανακατεύονται με φιλολογικά περιοδικά, πρέπει να έχουνε σαν αρχή, ν' ανοίξουνε το δρόμο στα νέα ταλέντα. Οι μεγάλοι δεν έχουν θέση στις δικές μας στήλες. Είναι πια γνωστοί. Δεν περιμένουνε από μας να γνωριστούνε. Πρέπει ν' ανοιχτεί ο δρόμος να προχωρήσουν, να γνωριστούνε τα νειάτα.

Με τη φλόγα της νειότης, και με την πνευματική καθοδήγηση, αυτών, που μπορούνε να μας καταλάβουνε, να μας νοιώσουνε, θα φτάσουμε στο σκοπό μας. Δεν αρνιόμαστε τα φώτα τους. Μόνο να μη θελήσουνε να μας κάνουνε ό,τι είναι οι ίδιοι, αλλά ότι έμεις πιστεύουμε πως θα γίνουμε.

Τούτο, γιατί όσο προοδευτικές κι' αν είναι οι ιδέες τους και συγχρονισμένες, δεν μπορούνε να φτάσουνε τις δικές μας.

Αυτό λοιπόν το δρόμο πρέπει να διαλέξη ή νειότη, κι' άπάνω σ' αυτό το καλοπι ως μας καθοδηγήσουν οι μεγάλοι.....

©. P.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΖΩΗ

Ο βαθύτερος πάντοτε πόθος του ανθρώπου ήταν να εξηγήσει τον κόσμο. Στην αρχή έχρησιμοποίησε για την εξήγηση αυτή, τους μύθους και την θρησκεία. Έπειτα σιγά-σιγά ανέπτυξε την κριτική του σκέψη και ηύρε ώρισμένες γενικές αρχές, φυσικές, που τις θεώρησε σαν αρχή όλων των φαινομένων (το νερό, την φωτιά κτλ.). Έτσι προχωρώντας ο άνθρωπος ανέπτυξε όλίγον κατ' όλίγον την αφηρημένη καθαρώς θεωρητική σκέψη και έχρησιμοποίησε για την έρευνα του κόσμου το λογικό. Από την στιγμή αυτή, μαζί με τις άλλες μερικές επιστήμες θεμελιώνεται και ή επιστήμη των μαθηματικών.

Η μαθηματική επιστήμη είναι καθαρό δημιούργημα των Ελλήνων. Από τον Θαλή, τον Πυθαγόρα και τον Ευκλείδη θεμελιώθηκε ή καθαρά μαθηματική επιστήμη.

Και πριν από τους Έλληνες, οι Ασσύριοι, οι Βαβυλώνιοι και οι Αιγύπτιοι αναγκασμένοι από τις πρακτικές ανάγκες, έφθασαν στο σημείο να σχηματίσουν ώρισμένες έννοιες μαθηματικών και να διατυπώσουν ώρισμένα θεωρήματα. Και έγιναν έτσι οι πρώτοι δάσκαλοι των Ελλήνων. Οι Έλληνες επήραν τις αρχές αυτές, τις έσυστηματοποίησαν και τις όργανωσαν σε επιστήμη.

Μαθηματικά είναι ή επιστήμη που μελετά τις ιδιότητες και τις σχέσεις των μεγεθών. Οι ιδιότητες και οι σχέσεις αυτές εκφράζονται με αριθμούς και σύμβολα.

Η έννοια του αριθμού σχηματίσθηκε από το πλήθος αντικειμένων που πέφτουν στην αντίληψη του ανθρώπου. Αν και μας φαί-

νεται προσιτή ή έννοια του αριθμού, εν τούτοις είναι δύσκολη, γιατί έχει περιεχόμενο άυλο και αφηρημένο: «Αρχή ή μονάς, εκ μονάδος ή άόριστος δυάς, εκ μονάδος και άορίστου δυάδος αριθμός, εκ αριθμού σημεία, γραμμάι, επίπεδα, στερεά, σχήματα....» λέει ο Πυθαγόρας.

Τις σκέψεις που κάνουμε στα μαθηματικά, οι αποδείξεις των θεωρημάτων κ. ά., αποτελούν άλυσίδα από συλογισμούς που ο ένας εξαρτάται από τον άλλο και δεν μπορεί να σταθ ή ο ένας χωρίς τον άλλο. Η ίδια άλληλουχία των κρίσεων, που ή μία βγαίνει από την άλλη, υπάρχει βέβαια και σε κάθε επιστημονική απόδειξη ή δε επιστήμη της λογικής, μελετά ακριβώς τον μηχανισμό αυτόν του λογικού μας.

Επομένως κάθε επιστήμη και κάθε λογική απόδειξη, άσκουν το λογικό μας να σκέπτεται σύμφωνα με τους νόμους του. Από όλες όμως τις επιστήμες, εκείνη που περισσότερο από τις άλλες συντελεί στην διαμόρφωση όρθης κρίσεως, είναι τα μαθηματικά. Και ο λόγος είναι ο έξης: Στις άλλες επιστήμες, ο άνθρωπος παλεύει να υποτάξη λογικά τον υλικό ή πνευματικό κόσμο που έχει απέναντί του ή μέσα στην ψυχή του. Ο κόσμος αυτός δεν είναι δημιούργημα δικό του, αλλά υπάρχει έξω από τον άνθρωπο και παρουσιάζει επομένως άφάνταστη ποικιλία, ώστε δύσκολα μπορεί να χωρέση στα καλούπια του λογικού μας. Εν ή τα μαθηματικά είναι δημιούργημα πέρα για πέρα του μυαλού μας και οι έννοιές τους μη έχοντας υλικό περιεχόμενο είναι άπλές και καθαρές και υποτάσσονται άμέσως στους τύπους της λογικής.

Ἔτσι καταντᾶ ὥστε οἱ μαθηματικὲς ἀποδείξεις νὰ εἶναι ἀπόλυτα στέρεες καὶ βέβαιες, μὲ ἀπόλυτο κύρος, πού κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἀμφισβητήσῃ· ἐνῶ οἱ ἀποδείξεις ἄλλων ἐπιστημῶν, ἀκόμα καὶ τῶν φυσικῶν, γίνονται δεκτὲς μέχρις ἔτου ἢ ἀνθρώπινη γνώση βρεθῆ ἢ σὲ ἕνα ἄλλο στάδιο. Τὴν ἀπόδειξη π. χ. ὅτι $2+2=4$, κανένας ποτὲ δὲν τὴν ἀμφισβήτησε, οὔτε καὶ θὰ τὴν ἀμφισβήτησῃ. Γιὰ νὰ ἀποδειχθῆ ὅμως, ἂν ὁ Ἥλιος κινεῖται γύρω ἀπὸ τὴν Γῆ ἢ ἡ Γῆ γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιο, πέρασαν πολλοὶ αἰῶνες.

Ἔτσι λοιπὸν ὁ μαθηματικὸς συλλογισμὸς μὲ τὰ ἀπλά καὶ στέρεα στοιχεῖα του, μᾶς κάνει νὰ νοιώσουμε τὴν ἀξία τῆς ἀποδείξεως καὶ νὰ ἀποκτήσουμε ἐμπιστοσύνη στὸ λογικὸ μας, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐπιστήμη. Καὶ ἐπειδὴ οἱ μαθηματικὲς ἐννοιες εἶναι ὅπως εἶπαμε, ἀφηρημένες, χωρὶς ὕλικὸ περιεχόμενο, γυμνάζουν τὴν σκέψη μας νὰ κινεῖται ἐλεύθερα στὶς φιλοσοφικὲς ἀφηρημένες ἐννοιες, μᾶς βοηθοῦν στὴν θεώρηση τοῦ κόσμου, ὥστε ὁ Πλάτων νὰ θεωρῆ δίκαια, σὰν ἀπαραίτητη φιλοσοφικὴ προπαίδεια τὴν γνώση τῶν μαθηματικῶν: «μηδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσῆτω».

Κατανοοῦμε ἐπίσης καλύτερα τὴν ἀξία καὶ τὴν ἀλήθεια τῆς ἀποδείξεως μὲ τὶς μαθηματικὲς ἐννοιες, γιατί μπορούμε εὐκολὰ νὰ τὶς κατασκευάσουμε, νὰ ἔχουμε ὅπως λένε στὴν φιλοσοφία, ἐποπτεία τῶν ἐννοιῶν αὐτῶν. Π. χ. ὅταν πῶ τρίγωνο ἢ ὅταν πῶ κύκλος ἢ ὅταν πῶ 7, μπορῶ ἀμέσως νὰ κατασκευάσω τὴν εἰκόνα τῶν ἐννοιῶν αὐτῶν. Ἡ διαρκὴς παρουσία, στὸ μυαλό μου, τῆς εἰκόνας τῶν ἐννοιῶν αὐτῶν, μὲ βοηθάει πολὺ στὴ σκέψη, σὰν ἕνας ὁδηγὸς πού μὲ κρατᾷ ἀπὸ τὸ χέρι σὲ ἕνα δύσκολο μονοπάτι πυκνοῦ δάσους.

Δὲν μπορούμε ὅμως νὰ κάνουμε τὸ ἴδιο γιὰ τὶς ἐννοιες ἄλλων ἐπιστημῶν· δὲν μπορῶ νὰ ἔχω τὴν εἰκόνα τοῦ ἤλεκτρισμοῦ, τῆς ὕλης, οὔτε τῆς οὐσίας, πολὺ περισσότερο γιὰ τῆς ἐννοιες τῶν πνευματικῶν ἐπιστημῶν.

Ὅσο, ὅμως, ἀφηρημένα κι' ἂν εἶναι τὰ μαθηματικὰ καὶ ἀχρηστα στὰ μάτια τῶν πολλῶν, ὅπως ἐπίσης καὶ ἀποξενωμένα ἀπὸ τὸν ὕλικὸ κόσμον, εἶναι ἐν τοῦτοις ἢ γλῶσσα τῶν πρακτικῶν ἐπιστημῶν.

Βάση τῆς ἀστρονομίας εἶναι τὰ μαθηματικά.

Μὲ αὐτὰ προσδιόρισε, ἀπὸ πολὺ παλαιῶν χρόνους ὁ Ἐρατοσθένης, τὸν μεσημβρινὸ τῆς Γῆς. Ἡ Ἀλεξανδρινὴ σχολὴ μὲ τὴν βοήθεια τῶν μαθηματικῶν ἔκανε τὶς ἀνακαλύψεις τῆς, οἱ ὁποῖες ἀφησαν ἐποχὴ.

Ὁ Ἰππάρχος καὶ ὁ Πτολεμαῖος, μὲ τὴν βοήθεια τῶν μαθηματικῶν ἐμελέτησαν τὰ φαινόμενα τοῦ κόσμου. Ὁ Ἀρίσταρχος ὁ Σάμιος μὲ τὴν βοήθεια αὐτῶν, πρῶτος ἀνεκάλυψε ὅτι ἡ Γῆ γυρίζει γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιο. Στους νεώτερους χρόνους, ἔχομε τὸν Κοπέρνικο, τὸν Κέπλερο, πού προσδιόρισε τοὺς τρεῖς νόμους, οἱ ὁποῖοι διευθύνουν τὴν κίνηση τῆς Γῆς καὶ τῶν πλανητῶν τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, τὸν Νεύτωνα, ὁ ὁποῖος διευτύπησε τοὺς νόμους τῆς παγκοσμίου ἑλξεως. κ.ἄ. Ἡ κίνηση ὀλοκλήρου τοῦ σύμπαντος, οἱ ἀποστάσεις τῶν πλανητῶν μεταξύ τους καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλα, ἐξηγήθησαν μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι γνώριζαν τὴ μαθηματικὴ ἐπιστήμη.

Τὰ μαθηματικὰ, πάλι, ἀποτελοῦν τὸν σκελετὸ τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας.

Εὐκολὰ δὲ ἐξηγεῖται γιατί ὅλες αὐτὲς οἱ ἐπιστήμες στηρίζονται στὰ μαθηματικά. Τὸ περιεχόμενό τους εἶναι ἢ μελέτη τῆς φύσεως ἀπὸ διαφορετικὲς ἀπόψεις, ἢ ἀνακάλυψη τῶν ιδιοτήτων τῶν σωμάτων καὶ ἢ εὑρεση τῆς σχέσεως πού ἔχουν τὰ διάφορα φαινόμενα μεταξύ τους. Ὅλες αὐτὲς οἱ σχέσεις στὸ βάθος δὲν εἶναι παρὰ μετρήσεις πού δὲν μποροῦν νὰ ἐκφραστοῦν ἀλλοιῶτα, παρὰ μὲ ἀριθμοὺς ἢ σχήματα. Χωρὶς λοιπὸν τὴν γνώση τῶν μαθηματικῶν, πού μελετοῦν τὶς σχέσεις τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν σχημάτων, εἶναι ἀδύνατον ὅλες αὐτὲς οἱ φυσικὲς ἐπιστήμες, πού ἀναφέρουμε προηγουμένως νὰ ἐκφραστοῦν. Τὰ μαθηματικὰ, ἐν συντομίᾳ, εἶναι ἢ γλῶσσα

τους. Εἶναι ἀκόμα, ἂν θέλετε, ἡ θαυτέρη οὐσία τους, ἀφοῦ τὸ οὐσιαστικὸ γνῶρισμα τῆς ἐπιστήμης εἶναι ἡ συστηματοποίηση καὶ ἡ λογικὴ συγκρότηση τῶν γνώσεων μας. Ἡ συστηματοποίηση αὐτὴ γίνεται μὲ τὴν μέτρηση.

Ἔχομε ἀκόμα τὴν Μηχανικὴ, ἡ ὁποία διαιρεῖται στὴν Θεωρητικὴ καὶ στὴν Πρακτικὴ ἢ ἐφηρμοσμένη ἢ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ τὰ διδάγματα τῆς θεωρητικῆς στὶς μηχανεὲς, στὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκαῖα στὴν ζωὴ. Εἶναι δυνατὸν νὰ πῆ κανεὶς ὅτι οἱ μηχανεὲς ἐργάζονται σὰν νὰ ἔχουν λογικὸ. Ἡ ἐπιστήμη ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐξαρτῶνται ἔδωσε σ' αὐτὲς κάτι δικό της. Στὴν θάλασσα, στοὺς ποταμοὺς, στὰ ἐργο-

στάσια, στὰ μεταλλεῖα, παντοῦ ἐργάζεται, κινεῖ, ὑψώνει, σκάπτει· οἱ μοχλοὶ κινοῦν τοὺς μοχλοὺς, οἱ τροχοὶ τοὺς τροχοὺς, ὅλη δὲ ἡ δύναμη τῆς ὕλης ὑποτάσσεται στὴν ἐπιστήμη τῶν ἀριθμῶν, οἱ ὁποῖοι τὴν τροποποιοῦν καὶ τὴν μεταβάλλουν, γιὰ τὴν χρῆση τῶν ἀνθρώπων.

Τέλος μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι τὰ μαθηματικὰ εἶναι ἡ υπερτάτη ἐκφραση τοῦ ἀνθρώπινου λόγου, ὥστε ὁ Κάντ νὰ θεωρῆ τὴν μαθηματικὴ κρίση ὡς τὴν μόννη ἀληθινὴ ἐπιστημονικὴ κρίση, πού ἰσχύει, γενικὰ, γιὰ ὅλους καὶ πάντοτε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ε. ΦΕΡΑΛΛΗΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΑΝΕΑ

Κατέβαινε ὀλοφύσκωτο τὸ κύμα τῶν Ἀργείων σκορπίζοντας στὸ διάβα τους τὸ σκοτάδι τοῦ θανάτου, στὸ κάστρο τῆς ἐφτάπυλης Θήβας.

Δὲν τὸ κρατοῦσαν τὰ θεριωμένα στήθια τῶν παλληκαριῶν τῆς, δὲν τὸ βαστοῦσαν οὔτε τοῦ κάστρου τῆς οἱ πέτρινες ἐπάλλξεις, πάνου στὶς ὁποῖες δινότανε ἡ μάχη τοῦ δίκου.

Τὸ κύμα θεότυφλο, ὠργισμένο, προχωροῦσε ἀσυγκράτητα σὰν νάθελε νὰ ρουφήξῃ τὸ κάστρο πού τούφραζε τὸ δρόμο,

Μιά καταστρεφτικὴ, φρικτὴ μανία τόσπρωχνε ἐνάντια στὴν τιμημένη ἐφτάπυλη.

Τόχε ὠδηγήσει ἐκεῖ τὸ μῖσος δυὸ ἀδελφῶν. Ἡ κατάρρα πούχε δηλητηριάσει τ' ἀδερφικὸ τους αἷμα, ὁ κατατρεγμὸς τοῦ Δία, ὁ πόθος τῆς δόξας, τοῦ μεγαλείου, σκότισαν τοὺς συλλογισμοὺς τους κι' ἐφείραν ἀντιμέτωπους τοὺς ἐγωῖσμούς τους.

Ἀλλοίμονο σὰν τὴν καρδιά μας καὶ τὴ σκέψη μας θολώσουν τὰ πάθη κι' ἡ κακία. Μῆτε ἀγάπη καὶ καλωσύνη, μῆτε

τιμὴ καὶ πατρίδα, μῆτε κανένα ἄλλο ὄρατο κι' ἀνώτερο εὐγενικὸ συναίσθημα μπορεῖ νὰ ριζοβλαστήσῃ μέσα μας.

Καὶ νά, οἱ προσβλημένοι ἐγωῖσμοί, δυονῶν πού βύζαξαν τὸ ἴδιο γάλα, πού στὴν ἴδια μητρικὴ ἀγκάλια κοιμήθηκαν, ξέγνοιαστοι κι' ἄθωοι στὰ παιδιὰτικὰ τους χρόνια, π' ἀντάμα γνώρισαν πρωτόγνωρες χαρὲς καὶ λύπες, ἔρχονται νὰ ματοκυλίσουν τὴν ἄμοιρη πατρίδα τους.

Οἱ κλαγγὲς τῶν χρυσῶν ὄπλων τῶν Ἀργείων συνταράζουν τοὺς οὐρανοὺς τῆς ἐφτάπυλης, ἀπειλῶντας στὴς μάχης τὸ ξεφάντωμα νὰ συντρίψουν τὸν δίκου ἀγῶνα τῆς.

Φοβερὸ πάλ्लεται ἐνάντια στὰ τείχη τῆς τὸ δόρυ τοῦ παιδιοῦ τῆς τοῦ Πολυνίκη, πού σὰν καταχτητῆς ἦρθε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν πληγωμένη του περηφάνεια, σδύνοντας τὴ λαύρα τοῦ μίσους του μ' ἀδερφικὸ αἷμα.

Μανιασμένα χτυποῦνται τὰ ἥρωϊκὰ παλληκάρια τῆς ἐφτάπυλης μὲ τοὺς γιγαν-

τόσωμους Ἀργείους, σκληρὰ σμίγουν τὰ σπαθιά, κι' ὁ λαχανιασμένος ἀνασασμὸς τῆς προσπάθειας συμπληρώνει παράξενα τὴν ἄγρια αὐτὴ κι' ἀνατριχιαστικὴ συμφωνία.

Μὰ ξαφνικά, ποῦ φοβερὸς ἀπ' ὅλους στὴν ὀρμὴ καὶ στὴν ὄψη, μιὰ ἀσύληπτη εἰκόνα μίσους, ξεπετάγεται ὁ γίγαντας Καπανέας καὶ σὰ σίφουνας μανιασμένος ξεχύνεται μ' ἀνόσια ὀρμὴ ἐνάντια στὰ τεῖχη τῆς τιμημένης πόλης.

Ἡ θωρητὰ του δὲν εἶναι ἀνθρώπινη. Γίγαντα τὸν λατρεύουν οἱ Ἀργεῖοι. Θαυμασμό, μὰ καὶ ποῦ πολὺ τρόμο σκορπίζει ἢ παλληκαριά του, ἢ σκληρότητά του.

Στέκει δλόρθος πάνω στίς ἐπάλξεις τοῦ κάστρου καὶ τὰ πλούσιά του δασιά μαλλιά κυματίζουνε στὸν ἀγέρα καὶ σὰν ἓνα ἄγριο σκληρὸ στέμμα στολίζουνε τὸ τραχὺ μέτωπό του.

Τὰ πετρωμένα στήθια του, βαθεῖα ἀναταράζουν ἀπ' τοὺς σκοτεινοὺς πόθους τῆς μανίας καὶ τῆς καταστροφῆς ποὺ μέσα του ἀνασκαλεύουν.

Τ' ἀτσαλένια του χέρια κραδαίνουν τὴ λευκὴ του ἀσπίδα καὶ τὸ ματωδαμένο καὶ χορτασμένο ἀπ' ἀνθρώπινα κουφάρια σπαθί του.

Τὸ θεριωμένο βλέμμα του ἀγναντεύει τὴν πόλη, ὅπως τ' ὄρνιο πρὶν σπαράξει τὴν λεία του.

Μιὰ ἀπιαστὴ εἰκόνα ἄγριου μεγαλείου, ἓνα ὑπερφυσικὸ ἄγαλμα διαιότητος.

Κι' ἐτοιμάζεται νὰ πέση πάνω στὴν πόλη μὲ τρελλὴ ὀρμὴ σὰν ἀνεμοζάλη, σὰ σίφουνας πάνω σὲ μικροῦλα θάρκα καὶ νὰ τὴ συντρίψῃ μὲ τὸ θάρος τῆς μανίας του· τρανὲς καυχῆσιές, κι' ἄγριες ἀπειλὲς βροντοφωνάζει ἀψηφώντας κάθε σεβασμὸ κι' εὐδλόθεια.

Λίγο ἀκόμα κι' ἠεφτάφυλη θὰ γονάτιζε στ' ἀνόσιο σπαθί του.

Μὰ ξάφνου, ὁ γίγαντας κλονίζεται καὶ πέφτει κάτω συντριμμένος ἀπ' τὸν κεραυνὸ τοῦ Δία.

Ἦταν ἓνας ἄνθρωπος ποὺ τόλμησε νὰ ἀψηφήσῃ τὴ θεῖα δύναμη τῆς δικαιοσύνης καὶ ποὺ γι' αὐτὸ χτυπήθηκε ἀνελέητα.

Ὁ γίγαντας γκρεμίστηκε κι' ἠ γῆς τρέμει στὸ πέσιμό του.

Συθέμελα κλονίστηκε ὁ ἀπάνω κόσμος κι' ὁ Ἄδης ἀναταράζει στὴ σκέψη πὼς θὰ τὸν σκεπάσῃ.

Ὁ Δίας δὲν ἄφησε τὴ βία καὶ τὴ χτηνώδικη διάθεση νὰ νικήσουν. Σύντριψε τὶς τρανὲς καυχῆσιές τῆς περήφανης γλώσσας.

Φανέρωσε τὴ θεϊκιά του δύναμη, προστάτεψε τὸν δίκιο ἀγῶνα γιὰ τὴν τιμημένη ὑπαρξὴ καὶ ζήσῃ καὶ γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα τὰ πληγωμένα στήθια τῶν παλληκαριῶν τῆς Θήβας ἀνάκραξαν :

«Ζεὺς ὑπερεχθαίρει μεγάλῃς γλώσσης κόμπους».

TAKHS TZANETAS

Παράφραση ἀπ' τὸν Χάινε

ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΣΤ' ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙ

Χτὲς τ' ἀπόγεμα πήγαμε, κορίτσια, ἀγόρια ἀντάμα, κάτω στ' ἀκροθαλάσσι.... Σταθήκαμε στὴν ἀμμουδιά καὶ μὲ τὸ χέρι μας γι' ἀντήλιο ἀφήσαμε τὸ βλέμμα μας νὰ ἀπλωθῇ στὸ γαλάζιο πλάτος, νὰ καταχτήσῃ ἀπλειστα τὸ γαλάζιο ἄπειρο.... Ὁ ἥλιος πιά εἶχε δύσει καὶ ἓνα ἀεράκι γιομάτο ἀλμύρα μᾶς ἔλουζε τὰ ἀχτένιστα μαλλιά.

Ἔνοιωθα πὼς μιὰ παράξενη μαγεία μᾶς εἶχε κλέψει τὸ νοῦ...

Πορευτήκαμε σ' ἐνὸς ψαρᾶ καλῶδι, ποῦταν στὴν ἄκρη τῆς ἀκροθαλασσιᾶς, ἐκεῖ ποὺ στρίβει τὸ ἐρημικὸ ποὺ σέρνεται τὸ μονοπάτι. Κάτω ἀπ' τὸν μαῦρο βράχο, πάνω στὰ πλάθα κύματα.

Μᾶς πρόσμενε, λές, στὴν πόρτα τὴν ἀνοιχτή. Μὲ τὰ φλουροκαπνισμένα ἀσημένια του μαλλιά, μὲ τὸ παιδιάντικο γέλιο του καὶ τὰ πυκνά του φρύδια. Ἀμίλητοι περάσαμε τὸ κατώφλι. Καθήσαμε κοντὰ στὸ μεγάλο παράθυρο ποῦδλεπε ὅλο τὸ πέλαγος ποὺ ξανοίγονταν...

Κι' ἄφησε ὁ καθεὶς τὸν ἑαυτὸ του νὰ γίγῃ ἓνα καράβι πολυτάξειδο στὰ βαθεῖα πελάγη τῆς φαντασίας...

Σιγὰ-σιγὰ φάνηκαν ἀπὸ μακριὰ—στὶς ξέρες—ν' ἀνάφτουνε οἱ φάροι...Κι' ὡς ποὺ φάνηκε ἓνα καράβι μ' ὀλάνοιχτα πανιά θυμίζοντας κάποια χρυσὰ ταξειδία, νὰ πλέει στὸν ὀρίζοντα...

Ὁ γεροντότερος—ἔμεῖς παιδιὰ κέκεινος μὲ τ' ἄσπρα του μαλλιά, μὲ τὴν βραχνὴ φωνὴ του—ἄρχισε νὰ μιλά...Καὶ μιλοῦσε σὰ νᾶταν μόνος...Μόνος μὲ τὶς θύμησης...

Κ' ἔλεγε γιὰ φουρτοῦνες, γιὰ ναυάγια. Γιὰ ναῦτες, καπετάνιους στὰ μακριὰ ταξειδία πὼς περνοῦν. Τὰ γλέντια τ' ἀδιάκοπα ποὺ κάνουν κάθε ποὺ μπαρκάρουν... Γι' ἀλλαργινὰ μίλησε ἀκρογιαλία...κάτω στὸ Νότο, πάνω στὸ Βορρῆα, γι' ἀνθρώπους μακρινοὺς καὶ τὴ ζωὴ τους τὴν ἀπλὴ ποὺ ζοῦνε...

Μακριὰ γιὰ κάποιο Γάγγη, π' ὄλα ἀνθίζουν καὶ μυροβολοῦν, κάποιοι Ἰνδοί, ποὺ γονατίζουν γαλήνια στοὺς θεϊκοὺς δωμούς Μιὰ χώρα ἐξωτικὴ, Λαπωνιὰ θαρρῶ τὸ ὄνομά της. Εἶναι οἱ ἀνθρωποὶ κοντοί, χοντροὶ καὶ μὲ κοτσίδες, τ' ἀπόβραδο πιάνουν τὸ τζάκι, γύρω-τριγύρω, φлуαροῦν, καὶ ψήγουν ψάρια...Καὶ λέν' κι' αὐτοὶ γιὰ κάποιους ἀνθρώπους λευκοὺς, τοὺς Εὐρωπαίους...

Συλλογισμένα ἀκοῦνε τὰ κορίτσια... Ἔπαψε ὁ γέρος νὰ μιλά...Κι' οὔτε καράβι πιά φαινόταν γιὰτὶ πυκνὸ-πυκνὸ σκοτάδι εἶχ' ἀπλωθεῖ...

Ὅταν ἀνοίξαμε τὴν πόρτα νὰ φύγουμε, στὸ κατώφλι πλημμύρισαν τὰ στήθια μας ἀπὸ ἓνα θελούδινο ἀεράκι...Στὸ μαῦρο θόλο τ' οὐρανοῦ ἀναφταν τὰ πρῶτα μάτια...

Μᾶς ἔδειξαν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ... διαστήκαμε νὰ φτάσουμε στὸ σπῆτι, γιὰτὶ ἀργήσαμε στὴ θάλασσα πολὺ...

Στὸ δρόμο ἐγνωίωσα κάτι ποὺ νοιώθω γιὰ πρῶτη μου φορὰ. Πὼς εἶχαμε κάνει τὴν πρῶτη γνωριμία μας μὲ τὴν θεῖαν ἐμπνευση, τὴ γαλήνια, τὴν κρυφὴ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ

Είναι νύχτα φθινοπωρινή. Στὸ γαλάζιο θόλο τ' οὐρανοῦ τὸ χλωμὸ φεγγάρι χαμογελά στ' ἄστρα πού τρεμοσβύνουν ἀπαλά!

Καθισμένη μπροστὰ στ' ἀνοιχτὸ παράθυρο μὲ τὰ μάτια στραμμένα πρὸς τὸ ἀπειρο χάος, ξεφυλλίζω νοερά τῆς ζωῆς μου τὸ πολυσέλιδο βιβλίον.

Μὰ ξάφνου σὲ μιὰ σελίδα σταματῶ. Ὅσο κι' ἂν θέλω δὲν μπορῶ νὰ τὴν γυρίσω. Μένει ἀνοιχτὴ μπροστὰ μου καὶ σὰν πυρωμένο σίδηρο μοῦ πληγώνει τὴν καρδιά.

Στὴν κιτρινασμένη ἐπιδερμίδα, τῆς εἶναι χαραγμένα τὰ σχέδιά μου. Σχέδια τρελλὰ ποῦχε πλέξει ἢ πλανεύτρα φαντασία.

Ἦταν φθινόπωρο καὶ τότε. Πήγαινα ἀκόμα σχολεῖο. Ἦμουν στὴν Δ' Γυμνασίου. Ὅμως μὲ τί χαρὰ, μὲ τί ἀγωνία περιμένα νὰ τελειώσω!

Μιὰ νέα ζωὴ ἀνοιγόταν μπροστὰ μου, ξάστερη, ἀνέφελη, γεμάτη ὄνειρα κι' ἐλπίδες.

Σὰν τέλειωνα οἱ γονεῖς μου μοῦχαν ὑποσχεθεῖ ἓνα μεγάλο ταξεῖδι στὶς χῶρες τῆς Ἑυρώπης.

Πόσο νοσταλγοῦσα αὐτὸ τὸ ταξεῖδι, πῶς διψοῦσα νὰ γνωρίσω καινούργιες χῶρες, νέα ἦθη, παράδοξα ἔθιμα.

Δὲν εἶχα φύγει ποτὲ μακριὰ ἀπ' τὴν Ἑλλάδα καὶ αἰσθανόμουν θαθεῖα τὴν νοσταλγία τῆς ξενιτειᾶς. Τὸ ἀγνωστο μὲ τραβοῦσε ὀλοένα καὶ πιὸ κοντά. Ἡ φαντασία μου μ' ἔφερνε σὲ χῶρες παραμυθένιες, σὲ χῶρες ποῦχα ζήσει μέσα στὴν πλάνη τοῦ ὄνειρου, σὲ χῶρες ποῦχα ἀρχίσει νὰ ἀγαπῶ χωρὶς ἀκόμα νὰ τις γνωρίζω.

Ἀλλοίμονο ὅμως, τὸ ὥραϊο ὄνειρο ποῦ ἐπλαθα διαρκῶς, οἱ μικρὲς χαρὲς, κι' αὐτὲς ἀκόμα οἱ παιδιάτικες ἐλπίδες, δὲν ἦταν παρὰ μιὰ χίμαιρα, ἓνα ὄνειροπόλημα.

Ὅνειρα! Ὅνειρα! Ἡ ζωὴ μας εἶναι γεμάτη ἀπ' αὐτά. Κι' ὅμως πόσα λίγα

πραγματοποιοῦνται. Πόσα λίγα πέρνουν τὸ θερμὸ φύσημα τῆς ζωῆς.

Τὰ περισσότερα μένουν ἀπραγματοποίητα. Μένουν μονάχα εἰκόνες τῆς φαντασίας. Μένουν αἰώνια ὄνειρα, πρὸς τὰ ὁποῖα στρεφόμαστε γιὰ παρηγοριά, γιὰ ἐλπίδα.

Ἔτσι κι' οἱ δικοί μου παιδιάτικοι πόθοι μέιναν ἀπραγματοποίητοι.

Πρώτη μεγάλη ἀπογοήτευση τῆς ζωῆς μου, πρῶτο γκρέμισμα τῶν σχεδίων μου, πρώτη ἀλλαγὴ τῆς τροχιάς ποῦ εἶχα χαράξει. Μὰ ὁ χρόνος ἐπούλωσε τὴν πληγὴ τῆς ψυχῆς. Νέα σχέδια ἀντικατέστησαν τὰ παλιά. Ἄραγε αὐτὰ θὰ γίνουν κάποτε πραγματικότητες ἢ μήπως τ'άχα θὰ γκρεμιστοῦν κι' αὐτὰ μπροστὰ στὸ χεῖμαρρο τῆς ζωῆς;

Ἀλλοίμονο ὅμως, δὲ μπορῶ νὰ ξεχάσω τελείως τὰ πρῶτα μου ὄνειρα, τὶς πρῶτες ἐλπίδες.

Προσπαθῶ νὰ τὰ θυθίσω στὴ λησμονιά μὰ δὲ μπορῶ. Πλημμυρίζουν διαρκῶς τὸ νοῦ μου οἱ παιδιάτικοί μου πόθοι, τὰ πρωτινά μου ὄνειρα.

Τότε στὸ μισοσκοτάδο κλαίω.

Ναί, ἢ ἀνάμνησις ἑνὸς παρελθόντος εἶναι πάντα θλιθερὴ. Τὸ παρὸν μᾶς εἶναι ἀδιάφορο, ἀλλὰ τὸ μέλλον εἶναι τόσο γλυκό, ὥστε ἢ σκέψη μας τείνει διαρκῶς πρὸς αὐτό. Τὸ παρελθὸν δὲν εἶναι παρὰ ἓνα θλιθερὸ ὄνειρο, τὸ παρὸν τὸ ζοῦμε. Ὅμως τὸ μέλλον, ποῦ μᾶς τραβᾷ καὶ μᾶς σκλαβώνει εἶναι ἓνας ὀρίζοντας πλατὺς κι' ἀνοιχτός, ποῦ κρύβει μέσα του χίλιες δυὸ ὑποσχέσεις, χίλιες δυὸ χαρὲς, χίλιες δυὸ ἐλπίδες.

Θέλουμε νὰ τὸ φθάσουμε, νὰ ξεσχίσουμε τὸ χρυσαφένιο πέπλο ποῦ τὸ περιτυλίγει, νὰ εἰσχωρήσουμε μέσα στὸ μυστήριό του, νὰ λύσουμε τὸ φοβερὸ αἰνίγμα.

Νομίζουμε πῶς τὸ μέλλον εἶναι δικό

μας, πῶς μᾶς ἀνήκει. Ἀλλοίμονο ὅμως, πόσο πλανιώμαστε.

Τὸ μέλλον δὲν ἀνήκει σὲ κανένα. Τὸ μέλλον εἶναι κάτι ἀπιαστο γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀτενίζοντάς το ἀπὸ μακριὰ, ἄς μὴ διαστοῦμε νὰ τὸ φτάσουμε, ἄς τὸ περιμένουμε μὲ καρτερία καὶ ὑπομονή, ἄς τὸ πλάθουμε στοργικὰ μέσ' στὴ φαντασία μας, γιὰτὶ ὅταν πιὰ τὸ ζήσουμε θὰ γίνῃ κι' αὐτὸ ἓνα κομμάτι τοῦ σκληροῦ παρελθόντος.

ΜΑΙΡΗ ΚΥΤΡΙΛΑΚΗ

ΙΔΑΝΙΚΟ

Κάθε ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ ποῦ ζεῖ καὶ κινεῖται πάνω σὲ τοῦτο τὸν πλανήτη σπρώχνεται ἀπὸ μιὰ δύναμη ἀλλόκοτη, κρυμμένη θαθεῖα μέσα της, χυμένη, σ' ὄλο της τὸ εἶναι, ποῦ τὴν σπρώχνει νὰ δράσῃ νὰ κἀνῃ πηδῆματα ψηλά, προσπάθειες ἀφάνταστες.

Γι' αὐτὸ ὅλα πάνω στὸν πλανήτη μας ἔχουν μιὰ ὄψη πυρετοῦ, δράσης καὶ κίνησης.

Παντοῦ σὲ κάθε γωνιᾶ τῆς γῆς, τὴν πιὸ θαθεῖα κρυμμένη, ἀκούγεται ἢ λαχνασμένη ἀνάσα τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ τρέχει ἓνα τρελλὸ τρέξιμο γιὰ νὰ προφτάσῃ κάτι, μιὰ ὀπτασία, ἓνα ὄνειρο, κάτι ποῦ οὔτε καὶ αὐτὸς ξέρει τί εἶναι κι' ὅμως τὸ κυνηγᾷ, μιὰ χίμαιρα, μιὰ νεράιδα ἀνύπαρκτη.

Καὶ ξάφνου στὸ τρελλό του τρέξιμο σκοντάφτει, πέφτει κάτω. Ἐνασηκώνεται καὶ συνεχίζει τὸν δρόμο του ὥσπου νὰ σωριαστῇ κάτω γιὰ καλά.

Κι' ἢ νεράιδα, τὰ ὄνειρα, ἢ χίμαιρες; Μείναν ἀπιαστα, μόνο γιὰ τὴν φαντασία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι γιὰ τὰ χέρια του.

Κι' ὅσοι ἀκόμα φτάσουν κοντὰ καὶ νομίσουν πῶς ἢ χίμαιρες, τὰ ὄνειρα ἐγίναν πραγματικότητα καὶ θελήσουν ν' ἀγκαλιάσουν τὴν πανώρηγα νεράιδα, θὰ κλείσουν τὴ μανιασμένη ἀγκυλιά τους ἄδεια, καὶ λίγο παρέκει ἢ πλανεύτρα τῶν λογισμῶν μας, ἢ μάγισσα νεράιδα, ἢ χίμαιρα, **ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ**, μακριὰ ἀπ' τὴν τρικυμία τῶν ματιῶν τοῦ ἀνθρώπου, θὰ εἶναι ἔτοιμο γιὰ νέα πετάγματα, γιὰ νέα ξέφρενα κυνήγια μέσα στὴν ἀπλωσιὰ τοῦ κόσμου.....

Ἀλλοίμονό σου ὅμως μαγεύτρα νεράιδα, ἰδανικό, σὺ ποῦ μιὰ κρατᾷς δετὲς τὶς σκέψεις μου καὶ μιὰ τὶς ἀφίνεις νὰ φεύγουν, νὰ χάνονται σὲ ὀρίζοντας μακρυνούς, νὰ πλανιῶνται σὲ κόσμους ἄλλους καταχνιασμένους. Ἀλλοίμονό σου ἂν ποτέ, ἐγὼ ὁ ἀνθρώπος, σὲ κλείσω στὴν παθιασμένη μου ἀγκυλιά.

Τίποτα δὲν θὰ μείνῃ ἀπὸ τὴν ἀνέρεη ὀμορφιά σου. Θὰ κυλιστοῦμε σ' ἓνα τρελλὸ ἀγκάλιασμα ἐσὺ καὶ ἐγὼ, τὸ ἰδανικό κι' ὁ ἀνθρώπος.

Κλινάρι, θὰ ἔχουμε τὸ γρασίδι καὶ τὸ χῶμα. Πόθος ἄγριος, ξανθογάλανη μάγισσα, ἀφθαστο ἰδανικό, θράζει στὰ στήθια μου γιὰ σένα.....

Ὅταν ὅμως χορτασμένος ἀπ' τὴν δροσιά σου καὶ τοὺς γλυκοὺς σου χυμούς, χαλαρώσω τ' ἀγκάλιασμά μου, ποῦ πνίγει καὶ συντρίφτει καὶ σηκωθῶ θριαμβευτῆς, ἐγὼ ὁ ἀνθρώπος, ἀπ' τὸ ὄνειροπόλο μᾶς ξάπλωμα καὶ δῶ μπροστὰ μου νὰ κοίτεσαι σὺ γλυκεῖα νεράιδα, ψυχὴ τῆς ζωῆς μου. ἰδανικό,....ὁ κόσμος θὰ σκοτεινιάσῃ γύρω μου, ὁ ἥλιος καὶ τὰ πουλιά, ἢ χαρὰ καὶ φύση θὰ εἶναι ξένα γιὰ μένα, ὅταν ἐσὺ ἰδανικό δὲν θὰ ὑπάρχῃς πιὰ.

Ὅταν σὲ φτάσω καὶ σὲ κατεδάσω ἀπ' τὸ ψηλό σου βασίλειο κάτω στὴ γῆ, θὰ πάψῃς νὰ εἶσαι ἰδανικό.

Ποιὰ δύναμη θὰ μὲ σπρώχνῃ πιὰ γιὰ τολμηρὰ πετάγματα σὲ κόσμους ἀταξίδευτους; Τί θὰ εἶναι κείνο ποῦ θὰ μὲ κρατᾷ στὴ ζωὴ;

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΕΣ

Σκοτεινιά. Τ' αέρακι τσουχερό σ' άνατριχιάζει τὸ κορμί, δὲ μοιάζει καθόλου γιὰ καλοκαιριάτικη βραδιά, κάτι τὸ θλιμένο εἶναι χυμένο παντοῦ, κάτι ποὺ φέρνει ὡς τὰ τρίςβαθα τῆς ψυχῆς σου μι' άνατριχίλα. Ὅλα συχάζουν κουρασμένα ἀπ' τὴν ὀλήμερη ζωῆ, ἀπ' τὴ δρᾶση. Εἶναι σκοτάδι παντοῦ, τ' άγαπημένο ἄυλο μαγνάδι, ποῦχει τὴ δύναμη καὶ τὴν τέχνη νὰ κρύβη ἀνάμεσά του καὶ τὴν εὐτυχία καὶ τὴ δυστυχία. Τis νυχτιές ξεφαντώνουν οἱ γλεντζέδες κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὰ πέπλα τοῦ σκοταδιοῦ, κρύβουν τὴν εὐτυχία τους τὰ ἔρωτευμένα ζευγάρια. Μὰ τὸ σούρουπο προσμένει πάλι κάθε θλιμένη ψυχὴ κάθε δυστυχία γιὰ νὰ ξαποστάση. Πόσα μάτια δὲν ἀφήνουν τὸν πόνο τους νὰ ξεχειλίση σὲ βουβά δάκρυα ποὺ ξέρει τόσο καλά νὰ καταπίνῃ ἢ νύχτα.

Παράξενες σκέψεις μοῦ γεμίζουν τὸ μυαλὸ ἀπόψε, καθὼς ἢ ματιὰ μου ἀνήσυχη πλανιέται στὸ σκοτάδι. Σιγανὲς νότες χαβάγιας ἀκούγονται νοσταλγικὰ ἀπὸ κάποιο στενὸ.

Τί θὰ μοῦ δίνει τὴ χαρὰ τοῦ ἀγῶνα καὶ τῆς δρᾶσης;

Ὅχι, ποτὲ ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ σὲ φτάση.

Τὸ κινήγημά σου εἶναι ἢ ζωὴ μας! Τὸ φτάσιμό σου θὰ εἶναι ὁ χαμὸς μας!

Ἄλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ὅταν θὰ φτάση τὸ ἰδανικό του. Ἡ ζωὴ του πιά δὲν θάχῃ κανένα νόημα, κανένα σκοπὸ.

Ὁ κόσμος θάνατι ἄδειος γύρω μας, τίποτα δὲν θὰ μᾶς γεμίζῃ πιά μὲ τὸν πυρετὸ τῆς δρᾶσης, τῆς κίνησης, τῆς δημιουργίας.

ΤΑΚΗΣ ΕΜΜ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Ἐνα τραγοῦδι ἀνεβαίνει ἀπαλὸ ἀπ' ἓνα μισ' άνοιχὸ παράθυρο κι' ἀναμνήσεις ξεπηδοῦν θολὲς ἀνάμεσα ἀπ' τὴ σκέψη σὲ χορὸ, ξεθωριασμένες μινιατοῦρες σὲ παλιὸ λεύκωμα. Αὐτὰ ποῦνε χαμένα, ποὺ δὲ θὰ ξανάρθουν πιά, νεκραναστένονται γιὰ μιὰ στιγμή, καὶ μιὰ νοσταλγικὴ νότα ἀγγίζει τis χορδὲς τῆς ψυχῆς. Μὰ ὄλα σβύνουν σάν παράκαιρο ὄνειρο, καθὼς ἢ ξεχασμένη ματιὰ μου συναντᾷ τρεῖς σκιές. Ἡ περιέργεια φουντώνει μέσα μου καὶ ἓνας παράξενος ρυθμὸς δρᾶσης ξεσπάει τρικυμισμένος στὴν κουρασμένη μου ψυχῆ. Σιγανὰ ἀκολούθησα τis σκιές. Ποιὲς νᾶναι, ρωτήθηκα. Τὸ βῆμα μου γοργὸ μούδωσε τὴν ἀπάντηση, τρεῖς γυναῖκες διαφορετικὲς ξεχώρησα. Τί περίεργο ἔνωμα τῆς τύχης;

Τis ἤξερα; Ναι. Ξέχωρα ὅμως, τώρα βρίσκονταν μαζί, χειροπιασμένες. Ἐνα πῶς, στηλώθηκε μπρός μου ἐρωτηματικὸ, κι' ἢ σκέψη μου ἀναδέυτηκε σὲ στοχασμούς, καθὼς τὸ βλέμμα μου παρακολούθησε τis τρεῖς σιλουέτες ποῦ ἔσβυναν ἀνάμεσα στοὺς μαύρους ἀχνοὺς τοῦ σκοταδιοῦ.

Σ' ὄλα διέφεραν κι' ὅμως κάτι βρέθηκε πιὸ δυνατὸ ἀπ' τ' ἄλλα ποῦ τis χώριζαν γιὰ νὰ τis ἔνωσῃ Ἡ μιὰ ψυχή, ξερακιανή, λὲς καὶ τὸ κορμί τῆς δὲν ἦταν, παρὰ ἓνα σκιαχτρο ντυμένο μ' ἓνα πρόσωπο ἄσχημο ποὺ τὸ συμπλήρωναν δυὸ μάτια μικρά. Ἦτανε δὲν ἦτανε 25 χρονῶν, κι' ὅμως ἔμοιαζε μεγαλύτερη. Ἡ ἄλλη μέτριο ἀνάστημα, δὲν θὰ μπορούσε νὰ πῆς πῶς ἦταν ἄσχημη, μὰ θάχε ξεπεράσῃ τὰ 30 καὶ ἔφερνε τὸν περίφημο τίτλο τῆς γεροντοκόρης Ὅσο γιὰ τὴν τρίτη τῆς συντροφιάς.

ἦταν μιὰ κοπέλλα μὲ τ' ἄνθια τῆς νοιότης γιὰ στολίδια, διψασμένη γιὰ ζωὴ καὶ χαρὰ, ὅπως καθένας στὰ 18 του χρόνια. Μὰ ἓνα ἀτύχημα τὴν εἶχε φιλοδωρήσει γιὰ καλὰ σ' ὄλη τῆς τῆ ζωῆ κουτσαίνοντάς τιν. Καὶ σ' αὐτὲς τis τόσο διαφορετικὲς σ' ὄλα ὑπάρξεις, βρέθηκε κάτι δυνατὸ ποὺ τis ἔνωσε, κάτι ποὺ ἄσκεφτα δὲ τοῦ δίνουμε σημασία, κι' ὅμως εἶναι πικρὸ πολὺ πικρὸ καὶ θέλει σύντροφο γιὰ νὰ τὸ μοιρασθῇ. Ἡ μοναξιά! Ἡ κάθε μιὰ γιὰ τὸ δικὸ τῆς τὸ λόγο, ἀνάμεσα στὴν πλάση τῆ γεμάτη ζωῆ, συντροφιά καὶ χαρὰ, βρέθηκε μονάχη. Μὰ ἢ κοινὴ τύχη τis ἔνωσε, καὶ προσμένουν κάθε σούρουπο, μαζί μὲ τis πρῶτες σκιές συντροφιά, νὰ σύ-

ρουν τὰ βήματά τους στὰ ἔρημικὰ δρομάκια, μὲ τὰ μάτια μελαγχολικά, ποὺ δὲ θὰ δεῖ ποτὲ κανεὶς πῶς εἶναι δακρυσμένα. Τί γιὰ νὰ τis λυπηθῇ; ὄχι τοὺς κάνει κακὸ. Γι' αὐτὸ τὴ νύχτα περνοδιαβαίνουν.

Ἄλλωστε τὰ ὄνειρα ταιριάζουν στὴ νύχτα, καὶ δὲ θάνατι ἄμαρτία, νὰ ξεχνᾶνε τὴν κακὴ τους τύχη, ἂν ἀνάμεσα στὰ σκοτάδια καὶ τis σκιές ποὺ γλυστροῦν αἰνηγματικά, βρίσκει καθεμιὰ κείνα ποὺ εἶχε ποθήσει πολὺ. Ἐτσι κάθε βράδυ σάν πέφτει τὸ σκοτάδι ἀπαλὸ, τρεῖς σκιές χειροπιασμένες, περνοῦν καὶ χάνονται μέσ' στὸν ἀχνό, σάν νεράιδες τ' ἀντικρνοῦ βουνοῦ.

Ο ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ

Α Ν Ο Ι Ξ Η

Τῆς ὁμορφιάς ἀτίμητη θεά,
ὅταν ξυπνᾷς ἀπ' τ' ὄνειρό σου
Ξαναγεννιέται κάθε μιὰ καρδιά,
καὶ προκυνῆτρά στὸ βωμὸ σου,
ὕμνο σοῦ τραγουδάει μελωδικά....

Τ' ἀηδόνι μὲ τὴν ὄρια του λαλιά
ποὺ θεϊκὸ σκορπᾷ μεθῦσι
καὶ μύρια καλικελαῖδα πουλιά
ἀπὸ τὴ ροδαυγῆ ὡς τὴ δύση,
ὕμνο σοῦ τραγουδοῦν μελωδικά...

Μὰ κι' ὁ τσοπάνης μέσ' στὴν ἔρημιά,
σάν ροδοφέγγει—ἀχνά—ἢ μέρα,
θαμπὸς ἀπὸ τὴν τόση σ' ὁμορφιά,
μὲ τὴ γλυκόλαλη φλογέρα
ὕμνο σοῦ τραγουδάει μελωδικά...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΟΥΝΤΗΣ

Εὐχαριστοῦμε πολὺ τοὺς κ. κ.:

Μάνον Κωνσταντινίδην

Στέλιον Παπαδάκην

Δημήτριον Σαμπατακάκην

Γιὰ τὴν οἰκονομικὴν τους ἐνίσχυση
πρὸς τὸ περιοδικὸ μας.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Οἱ νέοι καὶ οἱ νέες ποὺ μᾶς στέλλουνε Διηγήματα, Ποιήματα, Μελέτες κ.τ.λ. γιὰ δημοσίευση παρακαλοῦνται νὰ τὰ γράφουν καθαρά, καὶ εἶναι καλύτερα νὰ περνοῦνε οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὸ Γραφεῖο γιατί μὲ τὸ ταχυδρομεῖο ἀργοῦνε.

Τὸ Γραφεῖο τῆς «Νεανικῆς Φωνῆς» θὰ εἶναι ἀνοικτὸ κάθε Τρίτη καὶ Σάββατο 4—6 Ἀχαρνῶν 63 Τηλέφωνον 83-044.

ΕΓΩΪΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤΗΤΑ

Πολλές φορές ως τώρα προσπάθησα να ξεδιαλύνω τὰ αισθήματά μου κι' ίσως αυτό τὸ θέμα ἔγινε ἀφορμὴ νὰ μὲ βοηθήσῃ στὸ δύσκολο τοῦτο δρόμο. Γιατὶ εὐκολο εἶναι νὰ πῆς πὼς βλέπεις τὴ ζωὴ, μὰ ἅμα θελήσεις νὰ ἐξετάσῃς βαθειὰ τὸν ἑαυτὸ σου καὶ τὴ στάση του ἀπέναντι στὴν κοινωνία θὰ μπλεχτῆς σὲ χίλια δυὸ πράγματα. Καὶ πρῶτα πρῶτα θρυσκόμαστε σὲ μιὰ περίοδο ζωῆς ποὺ δὲν ἔχει μέσα της τίποτα τὸ κατασταλαγμένο. Κάθε μέρα ποὺ περνάει ἀφίνει καὶ κάτι καινούργιο στὴν ψυχὴ μας κρατῶντας τὴν σὲ μιὰν ἀδιάκοπη ἀνησυχία. Ζητᾶμε νὰ πιαστοῦμε ἀπὸ κάτι κι' ὅταν ἀνακαλύψουμε πὼς κι' αὐτὸ δὲ μᾶς ἱκανοποιήσῃ ριχνώμαστε σὲ νέες ἀναζητήσεις κι' ὅλο σὲ νέες ὥσπου νὰ φτάσουμε τὸ ἰδανικὸ μας. Μὰ ἀπ' τὸν ἀγῶνα αὐτὸ μιὰ νέα δύναμη γεννιέται. Εἶναι ἡ πίστη ποὺ ἀποχτάει κανένας στὸν ἑαυτὸ του.

Κι' ὅσο πιὸ δύσκολη εἶναι ἡ προσπάθεια τόσο μεγαλώνει ἡ αὐτοπεποίθησις καὶ μαζὶ μ' αὐτὴν κι' ὁ ἐγωϊσμός.

Ἐνας ἐγωϊσμός ὅμως ποῦναι γεμάτος ὑγεία κι' ὄχι νοσηρότητα, γιατί τότε θάφτανε στὴν ἐγωπάθεια καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ θὰ ἔδλαφτε ὄχι μόνο τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ τοὺς γύρω του, δημιουργῶντας ἔτσι ἕνα δυστυχημένο σύνολο.

Ἀπ' τὸν ἐγωϊσμό αὐτὸ τώρα καθέννας μας θὰ ξεκινήσει γιὰ νὰ βρῇ τὸ σκοπὸ του. Κι' ἀλοίμονο σὲ κείνον ποὺ θαίγοντας στὴ ζωὴ βρίσκεται μόνος χωρὶς τὸν πολυτιμο αὐτὸ σύντροφο.

Γιατὶ πὼς θὰ μπορέσῃ μὲ χαμένη τὴν πίστη του νὰ φτιάσῃ κι' αὐτὸς κάτι μέσα στ' ἀπέραντο αὐτὸ πλήθος, ποὺ λέγεται κοινωνία. Ὅλοι μας βέβαια, θεωροῦμε τώρα τὴν κοινωνία σὰν ἐμπόδιο στὶς πράξεις μας κι' αὐτὸ ἔνεκα τῆς αὐτοπεποίθησης ποῦχουμε στὸν ἑαυτὸ μας. Νὰ λοιπὸν ποὺ ὁ ἐγωϊσμός μας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀπ' τὴ μιὰ θέλει νὰ καλυτερέψῃ τὸ σύνολο κι'

ἀπ' τὴν ἄλλη στὴν πρώτη του ἐπαφὴ ἔρχεται σ' ἀντίθεση μ' αὐτό.

Σιγά-σιγά ὅμως ὅσο ἀρχίζουμε νὰ καταλαβαίνουμε βλέπουμε πὼς τὸ ἄτομο δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ χωρίζεται ἀπ' τὸ σύνολο καὶ προσπαθοῦμε νὰ συνταιριάξουμε αὐτὰ τὰ δυὸ, ἄτομο καὶ κοινωνία σὲ μιὰ μορφή. Λιγὰκι δύσκολο νὰ φτάσῃ κανένας σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, μὰ ἅμα φτάσῃ, ἡ ζωὴ του βρίσκει τ' ἀληθινὸ τῆς νόημα καὶ ἐλεύθερη ἀπὸ κάθε τί τραβᾷ ἀνεόχλητη τὸ δρόμο της. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε μόνο πὼς ἡ ἀντιμετώπιση τῆς ζωῆς εἶναι ζήτημα καθαρὰ ὑποκειμενικὸ στὴν ἡλικία μας, καὶ σὰν τέτοιο θάπρεπε νὰ τὸ ἐξετάσουμε, ἂν θὰ θέλαμε νὰ χῆ μὲσα του κάποια ἀλήθεια.

Χρόνια λοιπὸν τώρα προσπαθῶ νὰ ξεκαθαρίσω μὲ τὴ σκέψη μου πὼς βλέπω τὴ ζωὴ καὶ ποιὲς εἶναι ἡ ἐπιδιώξις μου στὴν αὐριανή μας κοινωνία. Ἡ ἀπάντησις σ' αὐτὰ μου τὰ ἐρωτήματα κάθε φορὰ μοῦ ἔρχεται καὶ συμπληρωμένη γιὰ νὰ καταλήξῃ τελευταία σὲ μιὰ μορφή, ποὺ ἀκόμα βέβαια δὲν εἶναι ἐντελῶς ξεκάθαρη. Θὰ πρέπη νὰ περάσουν μερικὰ ἀκόμα χρόνια γιὰ νὰ πάψῃ αὐτὸ τὸ κάτι νᾶναι συγκεχυμένο καὶ νὰ γίνῃ πιὰ ὀριστικὸ. Νοιώθω μέσα μου μιὰ δύναμη ἔτοιμη νὰ ξεχυθῇ νὰ πλημμυρίσῃ παντοῦ μὲ τὴν ὁρμὴ της.

Θέλω νὰ μορφώσω τὴν ψυχὴ μου καὶ τὸ μυαλό μου, ὅσο μπορῶ πιὸ πολὺ κι' ἔπειτα ὅλη μου αὐτὴ τὴ δύναμη νὰ τὴ μεταδώσω στοὺς γύρω μου, νὰ τοὺς κάνω κι' αὐτοὺς νὰ νοιώσουν τὴν ἀξία τῆς ζωῆς, νὰ τοὺς κάνω νὰ ζήσουν σ' ὅλη της τὴν ἔνταση. Μὴ νομίσετε μόνο πὼς ἡ στάση μου αὐτὴ εἶναι παθητικὴ. Ὅχι, κάθε ἄλλο. Ἡ ἐνέργεια εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς στοιχείου. Ἐρχονται ὅμως στιγμὲς ποὺ αἰσθάνομαι τόσο μόνη καὶ τότε κάτι ὀδυνηρὸ μὲ κυριεύει κἀνοντάς με ν' ἀμφιβάλω ἂν θὰ μπορέσω νὰ ἐπιτύχω αὐτὸ ποὺ ἐπιθυμῶ τόσο. Εὐτυχῶς εἶναι τόσο λίγες αὐ-

τὲς ἡ στιγμὲς τῆς ἀγωνίας ποὺ σκεπάζουνται ἀπ' τὶς γεμάτες πίστη.

Σὲ λίγους μῆνες μιὰ δλόκληρη μαθητικὴ ζωὴ μὲ τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες τῆς θάχῃ περάσῃ. Τότε ὁ καθέννας μας θὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὴ ζωὴ γεμάτος ὄνειρα κι' ἐλπίδες. Ὅνειρα κι' ἐλπίδες, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ ἂν θὰ γίνουν πραγματικότητα.

Ἰσως πολλὲς φορές στὸ δρόμο του νὰ συναντήσῃ τὴν ἀπογοήτεψη μὰ τίποτα δὲν πρέπει νὰ λυγίσῃ τὴν θριαμβευτικὴ του πορεία πρὸς τὸ ἰδανικὸ ποὺ ἔπλασε. Ἄς προχωρῇ πάντα μπροστά, πάντα μπροστά, ζητώντας μιὰ καλύτερη ζωὴ.

ΣΤΕΛΛΑ ΤΑΡΛΑΖΗ

ΚΑΘΩΣ ΣΙΓΟΒΡΕΧΕΙ

Ὅλα εἶναι σιωπηλά, μελαγχολικά, κι' ἡ βροχὴ πέφτει, πέφτει δίχως σταμάτημα, σιγανὰ, χωρὶς νὰ θιάζεται. Ἡσυχία βασιλεύει παντοῦ, καθὼς τὰ δέντρα στέκουν φρεσκοπληγμένα ἀπ' τὴ βροχὴ. Μὰ τὸ διαστικὸ πέρασμα ἑνὸς διαβάτη καὶ τὸ φτερούγισμα κάποιου χαμένου σπουργίτη, ἀνακατέθονται μὲ τὸ θόρυβο ποὺ κάνει τὸ ρυθμικὸ πέσιμό της καὶ χάνει τὴ μελαγχολικὴ φθινοπωριάτικη σιγαλιά. Βροχούλα σιγανὴ χωρὶς βροντὲς καὶ λάμψεις, δὲν κάνει κακὸ σὲ κανένα, ποτίζοντας τὴ φρεσκοσκαιμένη γῆ κι' ὅμως αὐτὴ σου ἡ ἡσυχία μοῦ γεμίζει τὴν ψυχὴ ἀπὸ κούραση, ποὺ μετατρέπεται σὲ μελαγχολία. Μοιάζεις σὰν τὴν ἡσυχὴ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ μένει πάντα στὴ μετριότητα ποὺ καμιὰ ἔγνοια ἐκτὸς ἀπ' τῆς δουλειᾶς του, κανένα χτυποκάρδι καὶ κανένας κίνδυνος δὲν τάραξε ποτέ. Κι' ὅμως ἡ ξένοιαστη αὐτὴ ζωὴ τὸν κουράζει ποὺ τὴ ζεῖ τὴ λείει

ρουτίνα. Κι' ὄνειρεύεται νὰ ζήσῃ στὴ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἔχει τόσες ἀπασχολήσεις ποὺ δὲν ἔχει ποτὲ ἡσυχία. Φτάνει νὰ φαντασθῇ τὸν ἑαυτὸ του στὸν ἐπικίνδυνο ρόλο τοῦ τυχοδιώκτη, γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπ' τὴ σκλαβιά τῆς ρουτίνας. Τί μυστήριο! Μυστήριο τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Νὰ μὴν εὐχαριστῆται σὲ κάτι τί τὸ ἡσυχὸ τὸ δημιουργικὸ, γεμάτο ἀπὸ ρυθμὸ τῆς χαρίζει τὴν πλήξῃ. Ζητᾷ περιπέτειες, κινδύνους, ποὺ ποτὲ δὲν τὴν κουράζουν, γιατί κρύβουν μέσα τους τὸ ἄγνωστο, ποὺ πάντα τραβᾷ σὰ μαγνήτης ποὺ θὰ τῆς ἀποκαλύψῃ κάτι καινούργιο. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἴσως νὰ μὴ κάνουν τίποτα θετικὸ στὴ ζωὴ τους, λίγο πετυχαίνουν τὸ δύσκολο ρόλο ποὺ διάλεξαν, μὰ ποτὲ δὲ θὰ σὰς ποῦν ὅτι ἐπληξᾶν κι' ἂν κάποτε νοσταλγήσουν μιὰ πιὸ ἡσυχὴ ζωὴ — πάντα οἱ ἄνθρωποι νοσταλγοῦν ὅτι δὲν ἔχουν καὶ τὸ νομίζουν καλλίτερο.— Ὁ μαγνήτης γιὰ τὸ μυστήριο ποὺ τοὺς κρύβει κάποια νέα τους περιπέτεια, θᾶναι πάντα ὁ καλλίτερος γιατρός, γιὰ τὴ νοσταλγία τους αὐτῆ. Γιατὶ ἡ ζωὴ τους μοιάζει μὲ τὴν ἄγρια γεναριάτικη θύελλα ποὺ μὲ τ' ἀστραπόβροντα καὶ τὴ μανία τῶν χειμάρρων της, φέρνει γιὰ δῶρα της, σχεδὸν πάντα, κάθε καταστροφὴ.

Κι' ὅμως, ἡ ψυχὴ μας τὴν προτιμᾷ ἀπ' τὴν σιγανὴ βροχούλα, ποὺ δὲν κάνει παρὰ μόνο καλὸ.

Γιατὶ κανεὶς δὲ θὰ βρεθῇ νὰ πῆ πὼς τοῦ χάρησε τὴ μελαγχολία σὰν τὴν ἄλλη, τὸ φόβο μπορεῖ, μὰ τὴ μελαγχολία ποτέ. Καὶ τὶς μεγάλες στιγμὲς τοῦ τρόμου καὶ τοῦ κινδύνου δὲν τὶς ξεχνᾷ κανεὶς ποτέ!

ΛΟΥΛΑ ΠΙΑΝΕΤΣΟΥ

ΛΟΓΙΩΤΑΤΙΣΜΟΣ

Ἡ «δίκη τῶν τόνων» ἔδωκε χρόνο καὶ καιρὸ γιὰ τόσες συζητήσεις τόσο στὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ὅσο καὶ στοὺς ὁπαδοὺς τῶν δύο παρατάξεων. Ἡ Γραμματικὴ τῆς δημοτικῆς γλώσσας ποὺ τώρα πρόσφατα δόθηκε στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ νὰ θέσει μιὰ γιὰ πάντα τέρμα στὴ μακροχρονίη συζήτηση τῶν καθαρευουσιάνων καὶ τῶν δημοτικιστῶν δὲν ἔφερε τὰ ποθούμενα ἀποτελέσματα, ἀλλὰ νέα ἐντελῶς ἰδιότυπα πάθη καὶ μίση μὲ μιὰ τάση νὰ παρασύρουν στοὺς πλοκάμους τῶν ὄχι μόνον τοὺς εἰδικοὺς γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν διανοούμενον κόσμον παρατηρήθηκε. Ὁ ἀγῶνας ἄρχισε ὀρυμνῆς πρῶτα-πρῶτα μὲ τὴν πένα γιὰ νὰ καταλήξῃ ἀργότερα κάπου ἄλλοῦ ὅπως καὶ στὰ προηγούμενα χρόνια στὰ «Εὐαγγελικά», «Ὁρσετικά» κ. τ. λ.

Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο πρέπει νὰ δοῦμε τί φταίει, πῶς εἶναι τὰ κίνητρα ποὺ δένουν τοὺς λογίους σὲ τέτοιες ἀτέλειωτες κι' ἀτέρμονες συζητήσεις γιὰ ζημιά ἐλόκληρου τοῦ λαοῦ. Καὶ κατ' ἀρχὴν ἡ γραμματικὴ τῆς δημοτικῆς ποὺ κυκλοφόρησε ἀπ' τὸ ἐπίσημο κράτος, δίνει στὸ λαὸ τὴ γλῶσσα ποὺ πόθησε τὴ γλῶσσα ποὺ ἔπλασε μὲ τὴ λαϊκὴ παράδοση, τὴ γλῶσσα τέλος, ποὺ μιλάει κι' ὁ ἀγρότης κι' ὁ τσοπάνης κι' ὁ διανοούμενος ἢ ὄχι!;

ΟΛΑ ΠΕΡΝΟΥΝΕ

Τὰ πάντα ρεῖ «Ἡράκλειτος»

Ὅλα περνοῦνε, χάνονται, κυλᾶνε...
Στὴ θέση του δὲ στέκει πιά κανένα.
Σὰν ὄπτασιες ἔρχονται καὶ πάνε...

Πράγματα κι' ἄνθρωποι. Σὰν τὸ
[Μαγγάνι...
Ὅλο περνοῦνε, φεύγουν ἕνα-ἕνα...
Σὰ διαβατάρηκα πουλιά. Τσιγγάνοι...

ΜΙΜΗΣ ΡΑΒΑΝΗΣ

Ἡ ἀπάντηση βγαίνει πλείρια γιατί ζῶνει στὸν κύκλο τῆς τῆν ζωντανή, τῆν πηγαία κι' ἀγνή μιλιὰ τοῦ λαοῦ.

Μπορεῖ σὲ μερικὰ σημεῖα οἱ γλωσσολόγοι μας νὰ διαφωνοῦν αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει σημασία, εἶναι κάτι τὸ δευτερεύον.

Ἡ Γραμματικὴ δοσμένη ἀπὸ τὸν κορυφαῖο καθηγητὴ κ. Μανώλη Τριανταφυλλίδη, στάθηκε σὰν ἕνας φάρος στὰ σκότη, σὰν ἕνας σπουδαῖος σταθμὸς στὴ γλῶσσα μας καὶ στὸ κοινωνικὸ μας ζήτημα. Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸ, ποὺ θὰ σταματήσει αὐτὴ ἡ θύελλα, θὰ νοιώσουμε ὅλοι μας βαθειὰ τὴν ἀξία τῆς, τὴν ἔλλειψη ποὺ συμπλήρωσε.

Γιατὶ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ἦταν γιὰ μᾶς πηγή ἀπὸ πάθη καὶ μίση.

Ποῖα λοιπὸν εἶναι τὰ κίνητρα; Εἶναι ἀπλούστατα ὅπως τονίζει ὁ μέγας ἀκαδημαϊκὸς κ. Ξενοπούλος ἡ ὑπερδιέγερση τοῦ ἐγώ, ὁ καθένας θέλει ἡ γνώμη του νὰ εἶναι σεβαστή, κι' ἔτσι βρίσκουν καιρὸ οἱ κ. κ. «χυδαῖοι» νὰ δίνουν πνοὴ στὸν σκελετωμένο νεκρὸ.

Μιὰ ἐλαφρὰ σύμπτυξη τῶν «κλασικῶν» τῶν ἀντιλήψεων, θὰ δόσῃ ἐνιαῖο, σταθερὸ, ἀκλόνητο, γιγάντιο, ἐπιβλητικὸ τὸ μέγαρο τῆς γλώσσας τοῦ λαοῦ.

Ἄς τὸ ἐλπίσουμε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΕΜΑΤΑΚΗΣ

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

Κάτι σ' ἀ βραχνὰς μοῦ στέκει στὸ στήθος, ὀλάκερη βδομάδα τώρα ἡ θάλασσα εἶναι ἀγριεμένη, ὁ ἥλιος ἔχει νὰ φανῇ πολλές μέρες, μαῦρα σύνεφα σκεπάζουν τὸν οὐρανὸ, καὶ μακρὰ ἡ θάλασσα μὲ ὀρμὴ πέφτει πάνω στοὺς βράχους λὲς καὶ ζητᾶ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ.

Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ ταξιδέψῃ. Τὰ καΐκια εἶναι ἀραγμένα στὸ μῶλο, καὶ οἱ καπετανεῖοι τὰ λένε κάθε βράδυ στὸν καφενὲ τοῦ Μυλωνᾶ. Ὁ καιρὸς εἶναι τραμουντάνα, περιμένουμε μὲ ἀνυπομονησία νὰ σπάσῃ ὁ ἀγέρας γιὰ νὰ φύγουμε ἀπὸ τοῦτο τὸ καταραμένο νησί. Μὰ τίποτα.

Κάθε μέρα ποὺ περνᾶ εἶναι γιὰ μᾶς χρόνος. Ποθοῦμε νὰ ἀφήσουμε τὸ νησί καὶ νὰ πᾶμε στὴν ὄνειρεμένη χώρα.

Περαστικοὶ εἶμαστε, ὁ καιρὸς μόνον μᾶς κρατᾶ. Σὰν βραδυάζει μαζευόμαστε στὴν ταβέρνα τοῦ Χριστοφῆ, γύρω ἀπὸ τὴ σόμπα καὶ χαζεύουμε τὴ φωτιὰ ποὺ καίει ρυθμικὰ καὶ μονότονα. Ἡ φλόγα ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ κούτσουρο παίρνει περίεργες μορφές, καὶ σὰν ἀνοίξῃ ἡ πόρτα ὁ ἀγέρας κάνει τοῦτες τίς μορφές νὰ χορεύουν παράξενα.

Ἡ νύχτα ἀπόψε εἶναι ἀνυπόφορη. Ὁ βορριάς μουγκρίζει, ὁ τσίγκος τοῦ μαγαζιοῦ μὲ τὸ φύσημα τοῦ ἀγέρα τρίζει στριγκλιάρικα, σὰν περάσῃ, ἀπὸ κᾶνα στῦλο τοῦ ἠλεκτρικοῦ ἀκούς ἕνα ἤχο παράξενο, λὲς καὶ φτάνουν μηνύματα ἀπὸ χῶρες μακρινές.

Τὰ κύματα σποῦν μὲ μανία στὸ μῶλο, τὰ καΐκια ἔχουν στίσει χορὸ. Τὰ ἄλμπουρα σφυρίζουν λὲς καὶ δι-

νουν τὸ ρυθμὸ. Ἐνῶ μακρὰ κατὰ τὴν ἀνατολὴ, ἕνα κομάτι φεγγαριοῦ πασχίζει νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ σύνεφα γιὰ νὰ φωτίσῃ.

Δὲν περνᾶ πολὴ ὥρα.

— Φτοῦ μασχαρά.

Ὅλων τὰ μάτια στράφηκαν ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθε ἡ φωνή.

— Τί ἔχεις καπτάν Μανώλη;

— Μωρὲ γῶ θὰ φύγω σὰν γίνῃ μεσάνυχτα καὶ ὅτι θέλει ἄς γίνῃ.

— Ἐνας ἄλλος;

— Μὴ ξεχνᾶς πῶς ὁ Γιάννης ὁ γιὸς τοῦ Κακαρούγκα δὲν γύρισε.

Ὅλοι σωπάσαμε.

Μόνον ὁ καπτάν Μανώλης μασούλαγε τὴν ἄκρη τοῦ τσιμπουκιοῦ του.

Ἡ φωτιὰ κοντεύει νὰ σβύσῃ. Ὁ τσίγκος ποὺ καὶ ποὺ στριγκλίζει, τὰ καΐκια δὲν παιζοχορεύουν ἔνῳ τὸ φεγγάρι τώρα ἔχει ξεφύγει ἀπὸ κάποιον σύνεφο καὶ φωτίζει, πολλὰ μαζὺ σύνεφα τρέχουν νὰ τὸ φτάσουν, μὰ κεῖνο χαμογελά.

— Αἴντε, κοιμώσαστε;

στὴ φωνὴ τοῦ καπετάνιου ὅλοι οἱ ναῦτες ξύπνησαν. Ὁ ἕνας νὰ ριβάρῃ τὴν ἄγκυρα, ὁ ἄλλος νὰ λύσῃ τὸν τόνο, ὁ μηχανικὸς νὰ βάλῃ μπρὸς καὶ μεῖς οἱ ἄλλοι καθισμένοι στ' ἀμπάρι κουκουλομένοι, μὲ τὰ μάτια κολλημένα στὸν οὐρανὸ, ζητᾶμε νὰ μάθουμε τί καιρὸ θὰ μᾶς κάνει.

Βρισκούμαστε στὸ πέλαο.

Μόνον τὴ μηχανὴ ἀκοῦμε καὶ τὸ κύμα, τίποτα ἄλλο. Τὸ καΐκι πότε γέρνει ἀπὸ τὴ μιὰ μπάντα πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη. Εἶμαστε ὅλοι παιδιὰ ποὺ ξεκι-

νήσαμε για τὴν ὄνειρεμένη χώρα. Τὸ καΐκι μαζί μὲ τὰ ὄνειρά μας τρέχει μέσα στὴ νύχτα γιὰ νὰ μᾶς βγάλῃ στὸ λιμάνι τῆς εὐτυχίας !!

— Ἀκόμη νὰ φτάσουμε ;

— Οὐ ! ἔχουμε ἀκόμη καιρό.

Καθένας ἀπὸ μᾶς κάνει ὄνειρα γιὰ τὴ νέα ζωὴ του, ὁ Λευτέρης κρατᾷ κάποιο βιβλίο, διαβάζει.

Βρὲ χριστιανέ μου θὰ στραβώθῃς.

Τίποτα αὐτός, σφίγγει μὲ τὰ δάχτυλα τὸ βιβλίο ἀκόμα ποιὸ πολὺ δὲν μιλάει, μόνο πού κάθε λίγο κυτᾷ ζῆλους, μᾶς μετρᾷ μὲ τὴ ματιά του καὶ μετὰ ξαναρχίζει τὸ διάβασμα.

Ἀκοῦμε φωνές.

— Δεξιὰ, δεξιὰ, πεταγούμεστε ὅλοι πάνω στὸ κατᾶστρομα.

Ἐνα κύμα εἶχε μπεῖ στὴ μηχανή, φωνές, κακό, βλαστήμιες.

Ἡ μηχανὴ σταμάτησε, τὸ μεσαῖο ἄλμπουρο εἶχε γίνει δύο, μιὰ μπόμπα μὲ πετρέλαιο ἔφυγε ἀπὸ τὴν πλώρη καὶ μὲ ὄρμη ἔπεσε πάνω στὸ ἄλμπουρο, πού εἶναι βουτυγμένο στὴ θάλασσα.

Ὁ καπετὰν Μανώλης φωνάζει, μὰ ἡ φωνὴ του χάνεται μέσα στὴ νύχτα ὁ Λευτέρης φοβισμένος ζητᾷ τὸ βιβλίο του.

Τὸ καΐκι κάνει νερά.

— Ὅλοι στὶς βάρκες.

Μὰ πού...βάρκες ἢ θάλασσα τίς ἔχει πάρει.

Εἴμαστε ὅλοι φοβισμένοι, πολὺ μακριὰ ἢ ὄνειρεμένη χώρα μᾶς καλεῖ.

Δὲν μποροῦμε νὰ φτάσουμε, λίγες ἐλπίδες ὑπάρχουν.

Σιγά, σιγά τὸ καΐκι μπαίνει καὶ ποιὸ βαθεῖα στὴ θάλασσα. Καμιὰ ἐλπίδα!

Κανεὶς δὲν τοὺς βοηθᾷ. Πᾶνε χαμένοι.

Καὶ ἔτσι μιὰ νύχτα πού ἡ φύση ὀργίαζε ἀπὸ δύναμη καὶ μεγαλεῖο, ἓνα καΐκι βούλιαζε μὲ μιὰ μπουκιά νειότη, πού γιὰ νὰ φτάσουν στὴν ὄνειρεμένη χώρα, δὲν τοὺς χώριζε παρὰ μιὰ ζωὴ !!

Ο ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ

